

ความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์
จังหวัดมหาสารคาม

Knowledge and Attitude Towards Agricultural Occupation for Student
in SueaKok Wittayasarn School Mahasarakham Province

นภาพร เวชกามา^{1*}, พรพรรณ พัวไพบูลย์², นพดล สมผล³, พุทธชาติ อิ่มใจ⁴, ไกรจักร แก้วพรม⁵, อุดร จิตจักร⁶, กรุง วิลาชัย⁷,
วิรุณ โมนะตระกูล⁸, มนัญญา นันทสาร⁹, ศันสน์ พิชัย¹⁰ และวันทนี พลวิเศษ¹¹

Napharporn Wetchama^{1*}, Pompan Phuapiboon², Noppadon Somphol³, Puttachat Imjai⁴, Kraijak Kaewprom⁵, Udon Jitjuk⁶,
Krung Wilachai⁷, Wiroon Monatrakul⁸, Mananya Nantasarn⁹, Sananthorn Pichai¹⁰ and Wantanee Polviset¹¹

^{1*,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11}อาจารย์ ประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{1*,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11}Lecturer from the Faculty of Agricultural Technology Rajabhat Mahasarakham University

*Corresponding Author Email: polviset@hotmail.com

Received: 21 July 2025

Revised: 23 July 2025

Accepted: 24 July 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม 2. เพื่อศึกษาความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม 3. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม และ 4. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ว เป็นการศึกษาแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 207 คน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (t- test) และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนต่อการประกอบอาชีพการเกษตร จำแนกตามระดับชั้นเรียน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) คือ Wilcoxon Test ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.78 2 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 36.25 อาชีพของบิดาของนักเรียน ส่วนใหญ่เป็นตาประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 73.50 ส่วนอาชีพของมารดา พบว่า มารดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 49.75 และอาชีพเกษตรกร ซึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะประกอบอาชีพเกษตรกร 2) นักเรียนมีความรู้ด้านการเกษตรก่อนเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ด้านการเกษตรในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยในทุกประเด็น ($\bar{x}$ = 2.15) และหลังเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ด้านการเกษตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ($\bar{x}$ = 3.36) 3) นักเรียนมีทัศนคติโดยรวมต่อการประกอบอาชีพการเกษตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.62) โดยทัศนคติที่อยู่ใน ระดับมากที่สุด 2 ประเด็นคือประเด็นการพึ่งพาตนเอง ($\bar{x}$ = 4.75) และ 4) แนวทางการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า สามารถทำได้ 3 วิธี (1) จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้จากบุคลากรทางการเกษตรที่มีความรู้

ความสามารถแก่นักเรียน (2) จัดกิจกรรมส่งเสริมทัศนคติต่ออาชีพการเกษตรนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียน และ (3) จัดสร้างฐานเรียนรู้การเกษตรในโรงเรียน

คำสำคัญ: ความรู้, ทัศนคติ, อาชีพการเกษตร

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the basic information of students at Suea Kok Wittayasarn School Maha Sarakham Province 2. to study the knowledge of agricultural technology among students at Suea Kok Wittayasarn School Maha Sarakham Province 3. to study the attitudes toward agricultural occupations of students at Suea Kok Wittayasarn School Maha Sarakham Province and 4. to study the guidelines for promoting knowledge and attitudes toward agricultural occupations of students at Suea Kok Wittayasarn School. This study is a quantitative research. The research instrument is a questionnaire, with a sample group of 207 students. The collected data from the questionnaires were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation, as well as comparisons through the t-test and analysis of variance (ANOVA) to compare the mean scores of students opinions on agricultural occupations classified by grade levels. Additionally, inferential statistics, specifically the Wilcoxon Test, were employed for further analysis. Research Findings 1) Most of the students were female, accounting for 69.78%. The majority were studying at Grade 12 (Matthayom 6), representing 36.25%. Regarding the occupation of the students' fathers, most were farmers (73.50%), while the occupation of the students' mothers was mainly general laborers (49.75%), followed by farming. This indicates that the majority of students' parents were engaged in agriculture 2) Students knowledge of agriculture: before participating in the activities, students' overall agricultural knowledge was at a low level across all aspects ($\bar{x} = 2.15$). After participation, their overall agricultural knowledge increased to a high level in all aspects ($\bar{x} = 3.36$) 3) Students' overall attitude toward agricultural occupations was at the highest level ($\bar{x} = 4.62$). The two attitude indicators that were at the highest level were self-reliance ($\bar{x} = 4.75$) and another key aspect of agricultural occupations and Guidelines for promoting students' knowledge and attitudes toward agricultural occupations at Suea Kok Wittayasarn School Maha Sarakham Province, were found to include three approaches (1) Organizing training activities to provide students with knowledge from agricultural experts (2) Promoting positive attitudes toward agricultural occupations by arranging out-of-classroom learning activities and (3) Establishing agricultural learning centers within the school.

Keywords: Knowledge, Attitude, Agricultural Occupation

บทนำ

คณะเทคโนโลยีการเกษตร จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้และอาชีพการเกษตร โดยได้จัดทำโครงการโรงเรียนต้นแบบพึ่งพาตนเองด้วยเทคโนโลยีการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรจำนวน 7 กิจกรรม ได้แก่ 1) การปลูกพืชการเลี้ยงสัตว์น้ำและการจัดการ แบบ New Gen 2) การเป็นยุวศาสตร์ฝึกหัด 3) การดูแลสัตว์เลี้ยงและจัดทำผลิตภัณฑ์สำหรับสัตว์เลี้ยง 4) การใช้พลังงานทดแทนและนวัตกรรมทางเกษตร 5) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเห็ดและการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ 6) การใช้เทคโนโลยีสมาร์ทฟาร์ม (Smart Farming) โดยใช้เทคโนโลยี Internet of Things (IOT) และด้านเทคโนโลยีภาพถ่ายมุมสูง โดยใช้เทคโนโลยีโดรน (Drone) เพื่อการเกษตร Unmanned Aerial Vehicle (UAV) และ 7) การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่โรงเรียนต้นแบบถ่ายทอดองค์ความรู้พร้อมให้มีการฝึกปฏิบัติด้วยการบูรณาการศาสตร์ ทางด้านเกษตรสมัยใหม่ด้านเกษตรศาสตร์ สัตวศาสตร์ เทคนิคการสัตวแพทย์และการพยาบาลสัตว์ เทคโนโลยีการอาหาร เทคโนโลยีสารสนเทศเกษตร บริหารธุรกิจเกษตร และนวัตกรรมเครื่องจักรกลเกษตรให้กับนักเรียนเพื่อการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพนักเรียนโรงเรียนเสื่อกกวิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม

ซึ่งการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพการเกษตรจึงเป็นความจำเป็นที่จะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกรักหวงแหนในอาชีพ ซึ่งทัศนคติเกิดจากความเชื่อการให้คุณค่าในอาชีพผลประโยชน์หรือสิ่งตอบแทนที่ได้รับจากอาชีพมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาทางด้านเทคโนโลยีการเกษตรและเข้าประกอบอาชีพโดยบุคคลจะเลือกอาชีพที่สามารถตอบสนองความต้องการและเกิดความพึงพอใจได้มากที่สุด (อำพล สุอำพัน, 2553, น.753) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในช่วงอายุ 14-16 ปี นักเรียนจะมีจินตนาการเกี่ยวกับอาชีพที่มุ่งหวังในอนาคต ทัศนคติมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และยังไม่คงที่ควรได้รับการส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการเกษตรในชุมชนต่อไป

ดังนั้น ภายหลังจากสิ้นสุดกิจกรรมทางคณะผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลของการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตร ของนักเรียนโรงเรียนเสื่อกกวิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคามเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตร ตลอดจนการวางแผนเพื่อพัฒนาทักษะการผลิตทางการเกษตรในโรงเรียนสู่การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพทางการเกษตรของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนเสื่อกกวิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อกกวิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อกกวิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม
4. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อกก

การบทวนวรรณกรรม

อาชีพ คือ วิถีทางอาชีพของบุคคล หมายถึง แบบแผนของกลุ่มงานที่ใกล้เคียงกัน (Jobdescription) ที่มีหลาย ๆ ตำแหน่ง (Position) ทำหน้าที่ร่วมกันในหน่วยงานและมีผลทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ หรือมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

(จตุพร ลิ้มมันจรี, 2556) อาชีพ หรือ Occupation หมายถึง กลุ่มงานที่คล้ายกันมารวมกลุ่มหรือประกอบเข้าด้วยกันและอยู่ในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ส่วนคำว่าประกอบอาชีพใช้คำในภาษาอังกฤษว่า Vocation (นรินทร์ จุลทรัพย์, 2558)

ศรุต นิติวรการ (2557) กล่าวว่าอาชีพเกษตรกรรมหรืออาชีพการเกษตร เป็นอาชีพเกี่ยวกับการผลิต และการจำหน่ายสินค้าและบริการทางด้านการเกษตร ได้แก่การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ทั้งที่สามารถนำไปประกอบอาหารได้โดยตรงและเป็นวัตถุดิบให้แก่อุตสาหกรรมอาหารต่าง ๆ ประเทศไทยจัดอยู่ลำดับที่ 45 ของโลก ในฐานะประเทศที่มีความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งวัดจากความสามารถในการผลิตและการเลี้ยงดูประชากรในประเทศ ดังนั้น อาชีพการเกษตร หมายถึง อาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายสินค้าและบริการทางด้านการเกษตร ได้แก่การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์เพื่อให้มีรายได้ในการดำรงชีวิตได้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2552) กล่าวว่าความรู้หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ความเข้าใจหรือสารสนเทศ ที่ได้รับมาจากประสบการณ์สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือการปฏิบัติของวิชาในแต่ละสาขารวมทั้งสารสนเทศ ที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้ อื่นจนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยไม่จำกัดช่วงเวลา

ทัศนคติ เป็นแนวความคิดที่มีความสำคัญมากแนวทางจิตวิทยาสังคมและการสื่อสารและมีการใช้คำนี้กันอย่างแพร่หลายสำหรับการนิยามคำว่า ทัศนคตินั้นได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย (2551) อธิบายไว้ว่า “Attitude” เป็นคำในภาษาอังกฤษที่มีการแปลความที่ใช้ในภาษาไทยอยู่ 2 คำคือเจตคติ และทัศนคติ ซึ่ง “Attitude” มาจากภาษาลาตินว่า “Aptus” หมายความว่า เหมาะเจาะ (Fitness) หรือ การปรับให้เหมาะสม (Adaptation) ในส่วนความหมาย เป็นความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยการตอบสนองแสดงออกในลักษณะชอบหรือไม่ชอบ

ชูศักดิ์ เจนประโคน (2557) ทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดต่อบุคคล วัตถุสิ่งของสถานการณ์ และอื่น ๆ ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านอารมณ์ พอใจหรือไม่พอใจสรุปแนวคิดทัศนคติ หมายถึงความรู้สึก ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมีการแสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ อย่างมีทิศทาง

การศึกษาทัศนคติต่ออาชีพ เป็นการศึกษาทำความเข้าใจทัศนคติของบุคคลต่องานหรืออาชีพประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1) การรู้และเข้าใจ (Cognitive) หมายถึง การรู้ในเรื่องต่าง ๆ ความเชื่อในเรื่องต่าง ๆ ของบุคคลที่มีต่องาน เช่น การรู้เกี่ยวกับวิธีการทำงาน ประสบการณ์การทำงาน รู้ปัญหา

2) ความรู้สึก (Affective) หมายถึง ความรู้สึกทางบวกหรือทางลบ ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจผู้บริหาร หรือผู้ร่วมงาน ความรู้สึกมาจากความเชื่อและค่านิยม

3) พฤติกรรม (Behavioral) หมายถึง ความตั้งใจ ความปรารถนาที่จะแสดงออกในวิถีทางของแต่ละคนทัศนคติต่ออาชีพเป็นความเชื่อและค่านิยม อันเนื่องมาจากปัญญาการรู้และเข้าใจต่อสิ่งเร้า (Stimuli) ซึ่งเป็นองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมของอาชีพ เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการและส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงาน ทำงานไม่ดี มาทำงานสาย การทำงานด้วยความเต็มใจ (เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2550)

และวิไลวรรณ แผลสุระ และเพ็ญณี แร่อท (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสนใจและความต้องการของเยาวชนในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น อำเภอ 64 บ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ พบว่า 1) กลุ่ม

ตัวอย่างที่สนใจอาชีพการเกษตร (ร้อยละ 58.33) และไม่สนใจอาชีพการเกษตร (ร้อยละ 41.67) 2) ความต้องการรับการสนับสนุนพบว่า ต้องการมาก ที่สุด คือ ด้านงบประมาณ (ร้อยละ 54.28) รองลงมา คือ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ (ร้อยละ 22.86) และน้อยสุด คือ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ (ร้อยละ 5.72) สำหรับการสนทนากลุ่ม เยาวชนที่สนใจอาชีพ เกษตรจะเป็นเพศชายจะมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร มากกว่าเพศหญิง ประเภทการเกษตรที่สนใจ จะเป็นการปลูกพืชผัก การทำไร่นาสวนผสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และแนวนโยบายของรัฐบาล หากแต่เยาวชนกลุ่มตัวอย่างยังไม่เข้าใจความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างลึกซึ้งจึงต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองในอนาคต

กมลฉัตร กลัดแก้ว, อภิชาติ ใจอารีย์ และสันติ ศรีสวนแดง (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่ออาชีพ เกษตรกรรมของยุวเกษตรกรในอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ยุวเกษตรกรมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ เกษตรกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่ออาชีพ เกษตรกรรมของยุวเกษตรกรในอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี มีทั้งสิ้น 12 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่การเกษตร การสนับสนุนจากทางโรงเรียน ความเป็นผู้นำกลุ่ม ความต้องการพวกพ้องของสมาชิก รายได้ตอบแทน การรับข่าวสาร การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสำเร็จของกลุ่ม ด้านความรู้ทางการเกษตร และด้านการมีส่วนร่วม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย** ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ ตำบลเสื่อโก้ว อำเภอบึงพญา จังหวัดมหาสารคาม ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนต้นแบบพึ่งพาตนเองด้วยเทคโนโลยีการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 207 คน

2. **เครื่องมือในการวิจัย** ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 แบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น.249)

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 207 คน

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางวิจัย

5. **สถิติที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (t- test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนต่อการประกอบอาชีพการเกษตร จำแนกตามเพศ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อ

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนต่อการประกอบอาชีพการเกษตร จำแนกตามระดับชั้นเรียน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) คือ Wilcoxon Test

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้วพิทยาสรรค์

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.78 เพศชาย ร้อยละ 30.22 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 36.25 รองลงมาคือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 32.5 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 31.25 อาชีพของบิดาของนักเรียน ส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 73.50 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 21.50 ประกอบรับข้าราชการ ร้อยละ 2.00 ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 2.00 ประกอบอาชีพอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 1.00 ส่วนอาชีพของมารดา พบว่า มารดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 49.75 รองลงมาประกอบ อาชีพรับราชการ ร้อยละ 20.25 ประกอบอาชีพแม่บ้าน ร้อยละ 16.0 ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 10.0 ประกอบอาชีพการเกษตร ร้อยละ 2.75 และไม่ระบุ ร้อยละ 1.25

2. ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้วพิทยาสรรค์

ผลการวิจัยพบว่า จากการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรภายใต้โครงการโรงเรียนต้นแบบพึ่งพาตนเองด้วยเทคโนโลยีการเกษตร ให้แก่นักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้วพิทยาสรรค์จำนวน 7 กิจกรรม เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ได้แก่ 1) การปลูกพืชการเลี้ยงสัตว์น้ำและการจัดการ แบบ New Gen 2) การเป็นยุวสัตวศาสตร์ฝึกหัด 3) การดูแลสัตว์เลี้ยงและจัดทำผลิตภัณฑ์สำหรับสัตว์เลี้ยง 4) การใช้พลังงานทดแทนและนวัตกรรมทางเกษตร 5) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเห็ดและการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ 6) การใช้เทคโนโลยีสมาร์ทฟาร์ม (Smart Farming) โดยใช้เทคโนโลยี Internet of Things (IoT) และด้านเทคโนโลยีภาพถ่ายมุมสูง โดยใช้เทคโนโลยีโดรน (Drone) เพื่อการเกษตร Unmanned Aerial Vehicle (UAV) และ 7) การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ ด้วยการบูรณาการศาสตร์จากทั้ง 7 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาเทคนิคการสัตวแพทย์และการพยาบาลสัตว์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาบริหารธุรกิจเกษตร และสาขาวิชานวัตกรรมเครื่องจักรกลเกษตรตามภาพที่ 1-2 ดังนี้

รูปภาพที่ 1-2 ประกอบกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ภายใต้โครงการโรงเรียนต้นแบบพึ่งพาตนเองด้วยเทคโนโลยีการเกษตร (นภาพร เวชกามา, 2568)

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม จากการศึกษา พบว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยในทุกประเด็น ($\bar{x} = 2.15$) โดยเรียงลำดับระดับคะแนนค่าเฉลี่ยความรู้จากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การเป็นยุวศาสตร์ฝึกหัด ($\bar{x} = 2.33$) 2) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเห็ดและการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 2.21$) 3) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการดูแลสัตว์เลี้ยงและจัดทำผลิตภัณฑ์สำหรับสัตว์เลี้ยง ($\bar{x} = 2.18$) 4) ถ่ายทอดองค์ความรู้การปลูกพืชการเลี้ยงสัตว์น้ำและการจัดการ แบบ New Gen ($\bar{x} = 2.15$) 5) การใช้พลังงานทดแทนและนวัตกรรมทางเกษตร ($\bar{x} = 2.13$) 6) ถ่ายทอดองค์ความรู้การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ ($\bar{x} = 2.10$) และ 7) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสมาร์ทฟาร์ม (Smart Farming) โดยใช้เทคโนโลยี Internet of Things (IoT) และด้านเทคโนโลยีภาพถ่ายมุมสูง โดยใช้เทคโนโลยีโดรน (Drone) เพื่อการเกษตร Unmanned Aerial Vehicle (UAV) ($\bar{x} = 1.97$)

และหลังเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ($\bar{x} = 4.35$) โดยเรียงลำดับระดับคะแนนค่าเฉลี่ยความรู้จากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการดูแลสัตว์เลี้ยงและจัดทำผลิตภัณฑ์สำหรับสัตว์เลี้ยง ($\bar{x} = 4.48$) 2) ถ่ายทอดองค์ความรู้การปลูกพืชการเลี้ยงสัตว์น้ำและการจัดการ แบบ New Gen ($\bar{x} = 4.53$) 3) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเห็ดและการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 4.41$) 4) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสมาร์ทฟาร์ม (Smart Farming) โดยใช้เทคโนโลยี Internet of Things (IoT) และด้านเทคโนโลยีภาพถ่ายมุมสูง โดยใช้เทคโนโลยีโดรน (Drone) เพื่อการเกษตร Unmanned Aerial Vehicle (UAV) ($\bar{x} = 4.35$) 5) การเป็นยุวศาสตร์ฝึกหัด ($\bar{x} = 4.33$) 6) การใช้พลังงานทดแทนและนวัตกรรมทางเกษตร ($\bar{x} = 4.21$) และ 7) ถ่ายทอดองค์ความรู้การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ ($\bar{x} = 4.17$)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนความรู้ของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมโครงการโรงเรียนต้นแบบพึ่งพาตนเองด้วยเทคโนโลยีการเกษตร

ความรู้	$\bar{x}$	S.D.	Z
ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมโครงการโรงเรียนต้นแบบพึ่งพาตนเองด้วยเทคโนโลยีการเกษตร	2.15	2.19	4.805*
หลังเข้าร่วมกิจกรรมโครงการโรงเรียนต้นแบบพึ่งพาตนเองด้วยเทคโนโลยีการเกษตร	4.35	1.17	

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร เท่ากับ 2.15 และหลังเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร เท่ากับ 4.35 เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้หลังเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

3. ทศนคติต่ออาชีพการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อกกวิทยาสรรค์

ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาให้นักเรียนทศนคติต่ออาชีพการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อกกวิทยาสรรค์ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ทศนคติต่ออาชีพการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อกกวิทยาสรรค์

ทศนคติของนักเรียนต่ออาชีพการประกอบอาชีพการเกษตร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับทศนคติ
ประเด็นการพึ่งพาตนเอง	4.75	.568	มากที่สุด
ประเด็นความภาคภูมิใจ	4.68	.695	มากที่สุด
ประเด็นสังคม	4.55	.763	มาก
ประเด็นเศรษฐกิจ	4.53	.566	มาก
รวม	4.62	0.648	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีทศนคติโดยรวมต่อการประกอบอาชีพการเกษตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$) โดยทศนคติที่อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ประเด็นคือประเด็นการพึ่งพาตนเอง ($\bar{x} = 4.75$) ประเด็นความภาคภูมิใจต่ออาชีพเกษตร ($\bar{x} = 4.68$) มีทศนคติในระดับมาก 2 ประเด็น คือประเด็นสังคม ($\bar{x} = 4.55$) และประเด็นเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า 1) การพึ่งพาตนเอง นักเรียนมีทศนคติว่าการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพที่ช่วยให้ครอบครัวมีอาหารบริโภคอย่างเพียงพอ เหลือกินก็เก็บขายเป็นรายได้เสริมได้ 2) ความภาคภูมิใจ นักเรียนมีทศนคติว่าการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพที่ทำให้ผู้ปกครองมีรายได้ สามารถส่งบุตร-หลานเรียนหนังสือในระดับที่สูงขึ้นและเป็นอาชีพหลักของคนไทยที่ทำให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ 3) ความมั่นคงทางสังคม นักเรียนมีทศนคติว่าการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพที่ทำให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิต การสร้างเครือข่ายการเกษตรและควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน 4) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นักเรียนมีทศนคติว่าการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจเพราะประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สร้างรายได้เข้าสู่ชุมชน สังคมและประเทศไทยได้

4. แนวทางการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า จากการร่วมประชุมแลกเปลี่ยนระหว่างคณาจารย์ คณาจารย์และตัวแทนนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ เพื่อหาแนวทางในการทางการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียน พบว่า แนวทางการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถทำได้ 3 วิธี 1) จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้จากบุคลากรทางการเกษตรที่มีความรู้ความสามารถแก่นักเรียน 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมทัศนคติต่ออาชีพการเกษตรนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียน และ 3) จัดสร้างฐานเรียนรู้การเกษตรในโรงเรียน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.78 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 36.25 อาชีพของบิดาของนักเรียน ส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 73.50 ส่วนอาชีพของมารดา พบว่า มารดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 49.75 และอาชีพเกษตรกร ซึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะประกอบอาชีพเกษตรกร

2. เพื่อศึกษาความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า นักเรียนมีความรู้ด้านการเกษตร ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ด้านการเกษตรในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยในทุกประเด็น ($\bar{x} = 2.15$) และหลังเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ด้านการเกษตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ($\bar{x} = 3.36$) ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรภายใต้โครงการโรงเรียนต้นแบบพึ่งพาตนเองด้วยเทคโนโลยีการเกษตร ให้แก่นักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์จำนวน 7 กิจกรรม เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ได้แก่ 1) การปลูกพืชการเลี้ยงสัตว์น้ำและการจัดการแบบ New Gen 2) การเป็นยุวสัตวศาสตร์ฝึกหัด 3) การดูแลสัตว์เลี้ยงและจัดทำผลิตภัณฑ์สำหรับสัตว์เลี้ยง 4) การใช้พลังงานทดแทนและนวัตกรรมทางเกษตร 5) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเห็ดและการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ 6) การใช้เทคโนโลยีสมาร์ทฟาร์ม (Smart Farming) โดยใช้เทคโนโลยี Internet of Things (IOT) และด้านเทคโนโลยีภาพถ่ายมุมสูง โดยใช้เทคโนโลยีโดรน (Drone) เพื่อการเกษตร Unmanned Aerial Vehicle (UAV) และ 7) การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ ด้วยการบูรณาการศาสตร์จากทั้ง 7 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาเทคนิคการสัตวแพทย์และการพยาบาลสัตว์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเกษตร สาขาวิชาบริหารธุรกิจเกษตร และสาขาวิชานวัตกรรมเครื่องจักรกลเกษตร จึงทำให้นักเรียนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรมากยิ่งขึ้น

3. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า นักเรียนมีทัศนคติโดยรวมต่อการประกอบอาชีพการเกษตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$) โดยทัศนคติที่อยู่ใน ระดับมากที่สุด 2 ประเด็นคือประเด็นการพึ่งพาตนเอง ($\bar{x} = 4.75$) ซึ่งสอดคล้องกับพระพัฒน์ เพ่งพิศ และอภิญา รัตนไชย (2567) ที่ได้กล่าวว่า อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทำให้มีอาหารบริโภคในครัวเรือน ช่วยลดรายจ่ายจากสินค้าเกษตรสำหรับการบริโภคในครอบครัวสามารถเพิ่มรายได้ให้ครอบครัวจากการขายผลผลิตซึ่งจะช่วยให้ครอบครัวเกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและหลุดพ้น

จากความยากจนได้ประเด็นความภาคภูมิใจต่ออาชีพเกษตร ($\bar{x} = 4.68$) มีทัศนคติในระดับมาก 2 ประเด็น คือประเด็นสังคม ($\bar{x} = 4.55$) และประเด็นเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.53$) โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพการเกษตร ว่า เป็นอาชีพที่เป็นการพึ่งพาตนเอง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่า อาชีพการเกษตรทำให้มีอาหารไว้บริโภคในครัวเรือน โดยจำเป็นต้องน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพ ซึ่งผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคในครัวเรือนสามารถนำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับศิลปพร ชื่นสุรัตน์ (2553) ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตร มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการพึ่งพาอาศัยกันประกอบด้วยการมีแรงงานที่ช่วยในการเกษตรในฟาร์มขนาดครัวเรือน และการพึ่งพิงแรงงานในครัวเรือน และ ปัจจัยการทำอาชีพหลักทางการเกษตร น้อยที่สุด และหากจะให้ภาคเกษตรยังคงเป็นภาคที่สร้างความมั่นคงด้านอาหารให้ประชากรในประเทศและเป็นรากฐานที่สำคัญทางเศรษฐกิจและดึงดูดให้คนในภาคเกษตรไม่ออกไปทำงานนอกภาคเกษตร ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องกับสิ่งที่เป็ แรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตร เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพให้กับแรงงานในครัวเรือนทั้งในด้านความรู้ เงินทุนประกอบการเกษตร นอกจากนี้ ยังต้องปลูกฝังบุตรหลานเกษตรกรให้มีความภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรจัดสรรเงินทุนให้ผู้ที่มีสมัครใจเรียนภาคเกษตรในสถาบันการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพในภาคเกษตรต่อไป

4. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนเสือไก่กัวิทยาสรรรค์ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า สามารถทำได้ 3 วิธี 1) จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้จากบุคลากรทางการเกษตรที่มีความรู้ความสามารถแก่นักเรียน 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมทัศนคติต่ออาชีพการเกษตรนำนักเรียนศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียน 3) จัดสร้างฐานเรียนรู้การเกษตรในโรงเรียน สอดคล้องกับ Frazee et.al. (2011) ศึกษาเรื่องผลการดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเกษตรภาคฤดูร้อนให้กับระดับมัธยมศึกษาเพื่อให้ความรู้พร้อมด้านทัศนคติและเชือในความสามารถของตนเองในการเรียนวิชาเกษตร พบว่า หลังเข้าร่วมอบรมนักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนเกษตรดีขึ้นทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการรับรู้ ด้านความปรารถนาในอาชีพการเกษตร มีทัศนคติที่ดีสูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งอาจมีผลให้มีความชอบอาชีพเกษตรหรือวิชาเกษตรมากขึ้นและมีการเลือกอาชีพเกษตรตามมา สอดคล้องกับณัฐพงษ์ โดมัน (2558) ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการปลูกฝังการเรียนรู้ด้านเจตคติ พบว่า รูปแบบการปลูกฝังการเรียนรู้ด้านเจตคติประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนสร้างการรับรู้ ขั้นตอนสร้างความเต็มใจ และขั้นตอนสร้างการเห็นคุณค่าและทัศนคติที่ต่ออาชีพเกษตรมากขึ้นได้

ข้อค้นพบทางวิชาการ หรือองค์ความรู้ใหม่

ข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ พบว่า นักเรียนโรงเรียนเสือไก่กัวิทยาสรรรค์ จังหวัดมหาสารคาม มีความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรและความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการเกษตรน้อย ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนขาดสื่อ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและบุคลากรทางการเกษตรที่มีความรู้และความสามารถในการให้คำแนะนำ ซึ่งจากการเข้าไปจัดกิจกรรมภายใต้โครงการโรงเรียนต้นแบบพึ่งพาตนเองด้วยเทคโนโลยีการเกษตรของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้ความรู้ให้แก่นักเรียน พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสามารถสรุปแนวทางในการทางการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของนักเรียน ได้ว่า แนวทางการส่งเสริมความรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถทำได้ 3 วิธี 1) จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้จากบุคลากรทางการเกษตรที่มีความรู้ความสามารถแก่นักเรียน 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมทัศนคติต่ออาชีพการเกษตรนำ

นักเรียนศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียน 3) จัดสร้างฐานการเรียนรู้การเกษตรในโรงเรียนจะช่วยให้เด็กเรียนรู้และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพการเกษตรมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 โรงเรียนควรส่งเสริมเด็กให้เห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพการเกษตรในด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงด้านอาหาร ความมั่นคงด้านสุขภาพ ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม และความมั่นคงทางสังคมและวัฒนธรรม โดยจัดทำเป็นหลักสูตรเสริม

1.2 ครอบครัวและสถาบันการศึกษาควรให้ความรู้ด้านการเกษตรและปลูกฝังนักเรียนให้มีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพการเกษตรเพื่อสืบทอดอาชีพต่อจากครอบครัว

1.3 โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรให้กับนักเรียนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สร้างฐานการเรียนรู้การเกษตรและพัฒนาต่อยอดทำเป็นธุรกิจเชิงพาณิชย์ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมการจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝังแนวคิดการสืบทอดอาชีพการเกษตร

2.2 ควรศึกษาความต้องการการส่งเสริมความรู้และทักษะในการพัฒนาอาชีพการเกษตรของเยาวชนรุ่นใหม่

เอกสารอ้างอิง

กมลฉัตร กลัดแก้ว, อภิชาติ ไจอารีย์ และสันติ ศรีสวนแดง. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของ

ยุวเกษตรกรในอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 6(2), 377-393.

จตุพร ลิ้มมันจรี. (2556). *พัฒนาการทางอาชีพ*. ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จุฬารัตน์ เอื้ออำนวย. (2551). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชูศักดิ์ เจนประโคน. (2557). *เทคนิคการจูงใจ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ณัฐพงษ์ โทมัย. (2557). *การพัฒนารูปแบบการปลูกฝังการเรียนรู้ด้านเจตคติ*. (คุษณินพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต).

สาขาวิจัยและพัฒนการสอนเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

นรินทร์ จุลทรัพย์. (2558). *การแนะแนวอาชีพ*. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2550). *การจัดการสมัยใหม่: Modern management*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิลกรุ๊ป.

พีระพัฒน์ เพงพิศ และอภิญา รัตนไชย. (2567). ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำรง. *วารสารผลิตรายการเกษตร*, 6(2), 1-10.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). *ความรู้*. สารานุกรมวิชาชีพครู เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

- วิไลวรรณ แผลสุระและเพ็ญณี แนนรท. (2558). ความสนใจและความต้องการของเยาวชนในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร
กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*, 4(1), 237-249.
- ศรดา นิตวรการ. (2557). วิฤตการณ์อาหารไทย. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 3(2), 67-75.
- ศิลปพร ชื่นสุรัตน์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตร. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2568,จาก
http://www.oae.go.th/ewtadmin/ewt/oae_baer/ewt_news.php?nid=2100&filename=index,
- อำพล สุอำพัน. (2553). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาจิตวิทยาทั่วไป : *General Psychology* หน่วยที่ 8-15.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Fraze et.al. (2011). Urban high school students' perceptions about agricultural careers and
general agricultural knowledge. *NACTA Journal*, 55(4), 32-36.